

ARJANTİN BİLGİ NOTU

MAYIS 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2020	2021	2022
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	389	488,6	564,2
Büyüme	%	-9,9	10,2	4
Nüfus	Milyon Kişi	45,3	45,8	46,3
Kişi Başı Gelir	USD	8.571	10.658	12.187
Enflasyon	%	42	48,4	51,7
İşsizlik Oranı	%	11,5	9,3	9,2
Cari Denge / GSYH	%	0,9	1,3	0,5
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-8,6	-4,6	-3,8
İhracat	Milyar USD	54,8	77,9	-
İthalat	Milyar USD	42,4	63,2	-

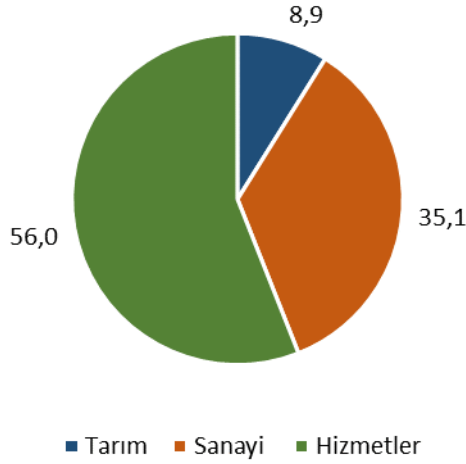
Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Nisan 22, Trademap

1. ARJANTİN EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

Arjantin ekonomisinde tarımın payı %8,9, sanayi ve hizmetler sektörlerinin payları sırasıyla %35,1 ve %56,0 seviyelerindedir.

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Arjantin İstatistik Ofisi, 2021

Latin Amerika'da İspanya sömürgesine baş kaldırarak diğer ülkelerin bağımsızlık mücadelesine girmesine ön ayak olan Arjantin ekonomisi 20. yüzyılın başlarında Avrupa'dan göç ile Avrupa ve Amerika'dan gelen talep dolayısıyla dünyanın en büyük ilk on ekonomisinden biri haline gelmiştir. Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesi, akabinde 1930'larda yaşanan büyük buhran tarımsal ürün fiyatlarını dibe çekerken ihracat gelirleri yarı yarıya inmiş, işsizlik yükselmiştir. Siyasi istikrarsızlıklar ülkeyi ekonomi bunalımlara sürüklemiştir. Ekonomik bunalımlar 1930'larda özelleştirme çabaları ile giderilmeye çalışılmıştır. 1946'da göreve gelen Peron ekonomiyi tarıma dayalı ekonomiden sanayiye dayalı ekonomi yapmaya çalışmıştır. Artan enflasyon ile azalan ihraç gelirleri ekonominin yeniden gerilemesinde etkili olmuştur.

1976'da yüksek enflasyon, kamu borcu, petrol krizi gibi gelişmeler iç karışıklıkları tetiklerken ülke darbe sürecine girmiştir. Demokratik rejimin yeniden temin edilmesi 1983 yılını bulurken yüksek enflasyon süregelen bir hastalık gibi devam etmiştir. 1991 yılında enflasyon %1,5'e kadar inerken Arjantin pezosu dolara sabitlenmiştir. Ancak, bu durum dolarizasyonun artmasına ve 2001 yılında ödemeler dengesi krizine dönüşmüştür. 2001 kur kriziyle 2002 yılında %10 daralan ülkede milli gelir 300 milyar USD seviyesindeyken 110 milyar USD seviyesine gerilemiştir.

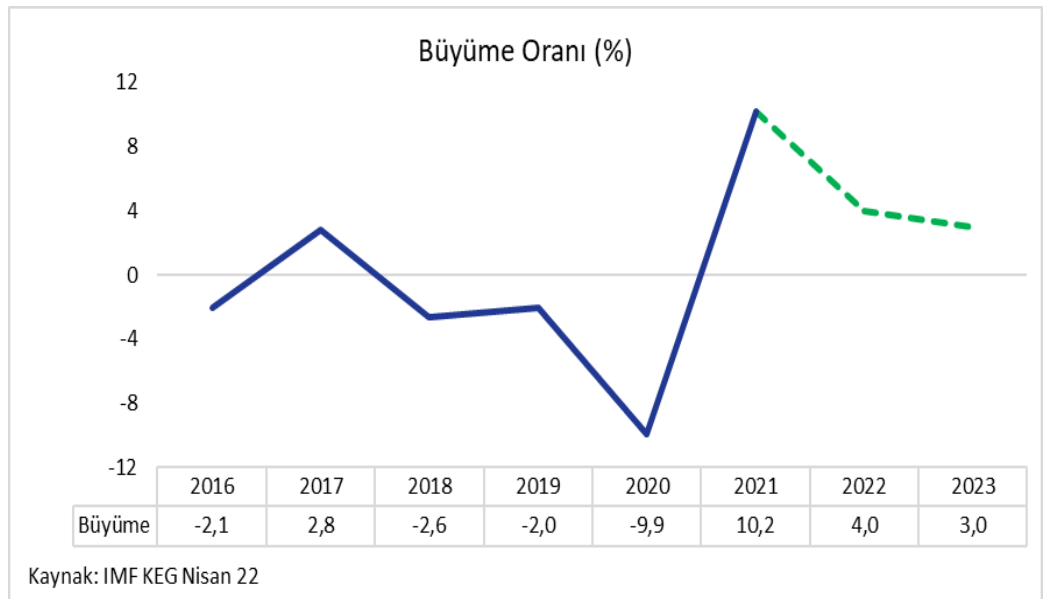
Dünyanın yüzölçümü bakımından en büyük sekizinci ülkesi olan Arjantin tarım bakımından elverişli arazilere sahiptir. Soya fasulyesi, buğday ve et ihracatında dünyanın ileri gelenlerinden olan Arjantin’de tarımın milli gelirdeki payı %8,9 seviyesindedir.

İmalat sanayi istihdamın altıda birini, milli gelirin ise beşte birini oluşturmaktadır. İmalat sanayinin üçte birini gıda çoğunlukla et imalatı oluştururken kimyasal ürünler, petrol rafinerisi, otomotiv ve çelik sektörleri de öne çıkmaktadır. Sanayi sektörünün GSYH içerisindeki payı ise %35 civarındadır.

BÜYÜME:

2003-2008 arasında ekonominin %5 büyümesiyle toparlanma gerçekleşirken 2009 yılında küresel finansal krizin etkisiyle %6 daralma yaşanmıştır. 2010 ile 2011 yılları güçlü seyreden ekonomi 2012 ile 2019 yılları arasında yılda ortalama %0,2 daralma göstermiştir. Milli gelir 2019 yılında 450 milyar USD seviyesinde seyrederken salgının etkisiyle 400 milyar USD’nin altına gerilemiş ancak, 2021’de milli gelir yeniden bu seviyenin üzerine çıkmıştır.

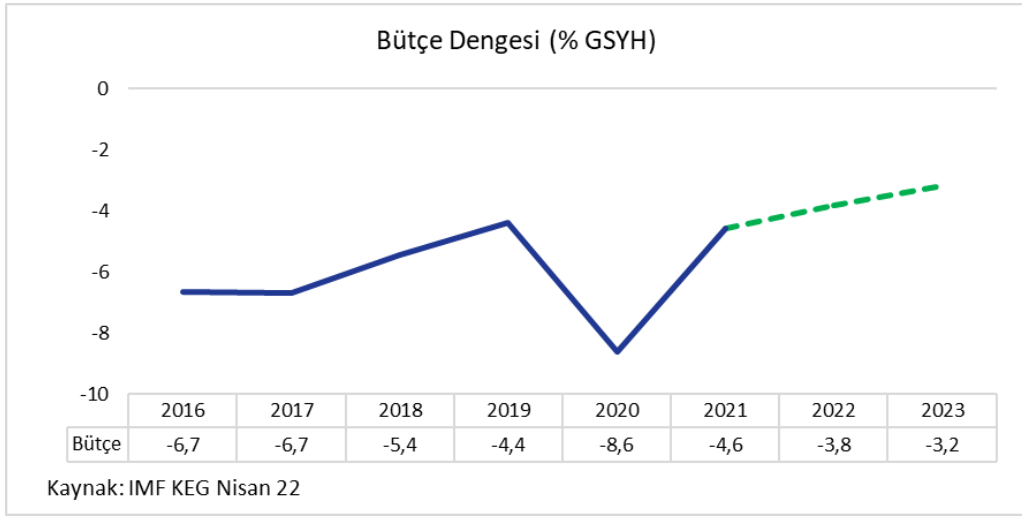
2020 yılında ekonomi %9,9 daralırken imalat sanayi ve madencilik sektörleri sırasıyla %7,8 ve %10,5 küçülmüştür. 2021 yılının ilk çeyreğinde imalat sanayi ortalama %19 büyürken ilk üç çeyrek büyümesi %10,5 olmuştur. Yıl genelinde ülke ekonomisi %10,2 genişlemiştir.

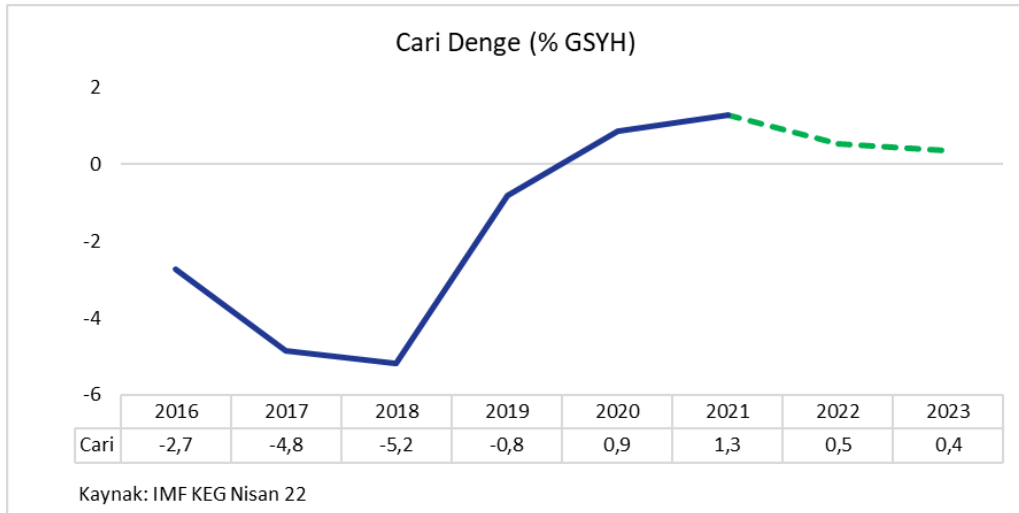
2. BÜTÇE DENGESİ

2001 krizinden sonra kamu borcu milli gelire oranla %150'leri bulan Arjantin'de bu oran 2019 yılında %88'e kadar gerilemiştir. Salgın sebebiyle harcanan mali teşviklerin 2020 yılında GSYH cinsinden %4,2 olduğu belirtilirken kamu borcu aynı dönemde %100'ün üzerine çıkmıştır. 2020 yılında bütçe açığı GSYH cinsinden %8,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılında bu oran GSYH'nin %4,6'sına gerilemiştir.

3. CARİ DENGESİ

Arjantin birincil gelir dengesinden yüksek miktarda açık vermesi nedeniyle 2016 ile 2019 yılları arasında cari açık vermiştir. 2019 yılında 17,9 milyar USD olan birincil gelir dengesi açığı 2020 yılında 10,2 milyar USD seviyesine gerilemiş, Arjantin'in %0,9 cari fazla vermesinde etkili olmuştur. 2021 yılının ilk üç çeyreğinde 6,3 milyar USD cari fazla veren ülke yıl genelinde GSYH cinsinden %1,3 fazla vermiştir. Önümüzdeki dönemde cari fazlanın azalacağı beklenmektedir.

4. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri:

Arjantin, tarımsal emtia ihracatında bir dünya lideridir. Buenos Aires, Güney Amerika'nın ana ticaret merkezlerinden biridir. Arjantin, güçlü bir orta sınıf ile Latin Amerika'da kişi başına düşen en yüksek gelir düzeylerinden birine sahiptir.

Zayıf Yönleri:

Yüksek enflasyon, tüketici satın alma gücü üzerinde önemli bir engel olmaya devam etmektedir. Yüzyılın başından beri iki devlet temerrüdü, Arjantin'in borçlarını ödemeye istekliliğine olan yatırımcı güvenini sarsarken borç sürdürülebilirliği konusundaki yenilenen endişeleri artırarak faizlerin yükselmesinde etkili olmuştur.

Fırsatlar:

Doğal gaz çıkarma teknolojisindeki gelişmeler, Arjantin'in geniş kaya gazı rezervlerini erişilebilir hale getirme potansiyeline sahiptir. Yabancı yatırıma açıklık, firmaların tarım ve enerji dahil olmak üzere kilit sektörlerde yıllarca yetersiz yatırımı tersine çevirmesine izin verebilir.

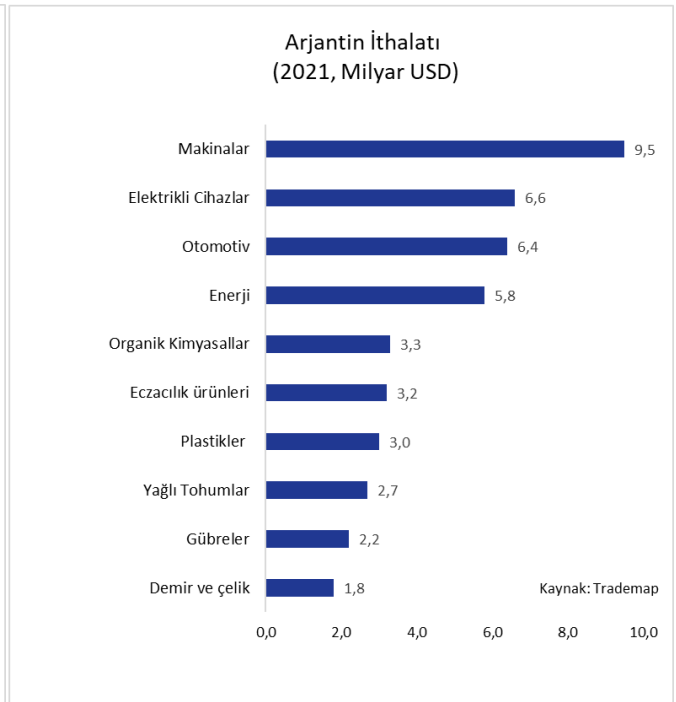
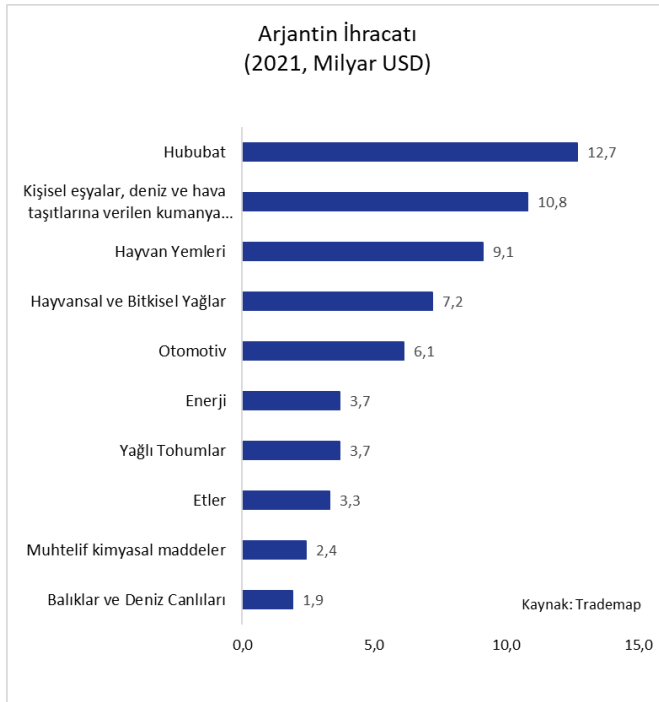
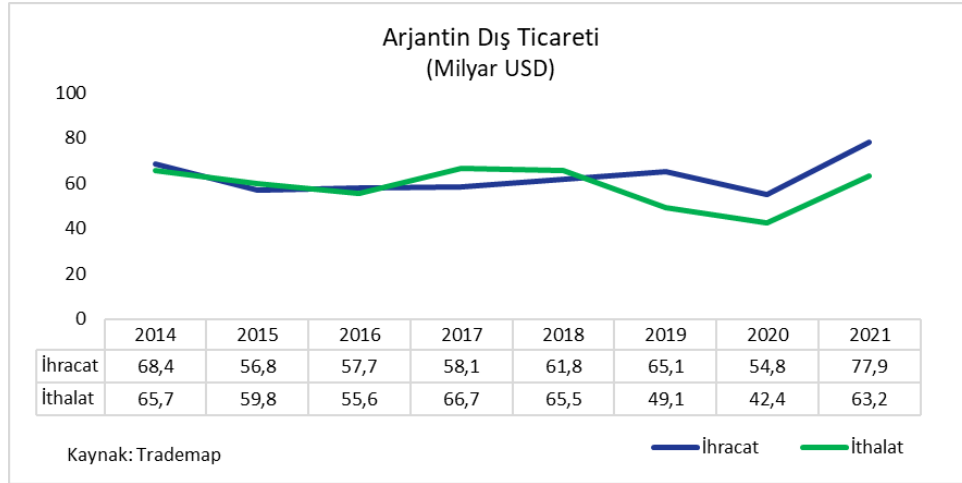
Tehditler:

Bir piyasa krizinin ardından uygulanan para birimi ve sermaye kontrollerinin, tüketim ve yatırımı baskılayarak önümüzdeki çeyreklerde yürürlükte kalması muhtemeldir. Kısa vadede reform şansı az olmakla birlikte giderek müdahaleci, heterodoks ekonomi politikaları, Arjantin'i sermaye piyasalarının dışında tutmak ve yatırımları ve uzun vadeli büyümeyi daha fazla bastırmakla tehdit etmektedir.

5. DIŞ TİCARETİ

Arjantin dış ticareti 2019 yılına kadar dengeli seyrederken 2019 yılında ithalatın %25 azalması ile 16 milyar USD fazla vermiştir. 2020 yılında salgının etkisiyle hem ihracat hem de ithalat %15 civarında gerileyerek dış ticaret hacminin 100 milyar USD seviyesinin altına inmesine neden olurken dış ticaret fazlası aynı dönemde 12,5 milyar USD olmuştur. 2021 yılı verilerine göre, Arjantin'in ihracatı bir önceki yıla göre %42 artarak 77,9 milyar USD olurken ithalatı %49 artarak 63,2 milyar USD olmuştur. Dış ticaret fazlası aynı dönemde 14,7 milyar USD seviyesine yükselmiştir.

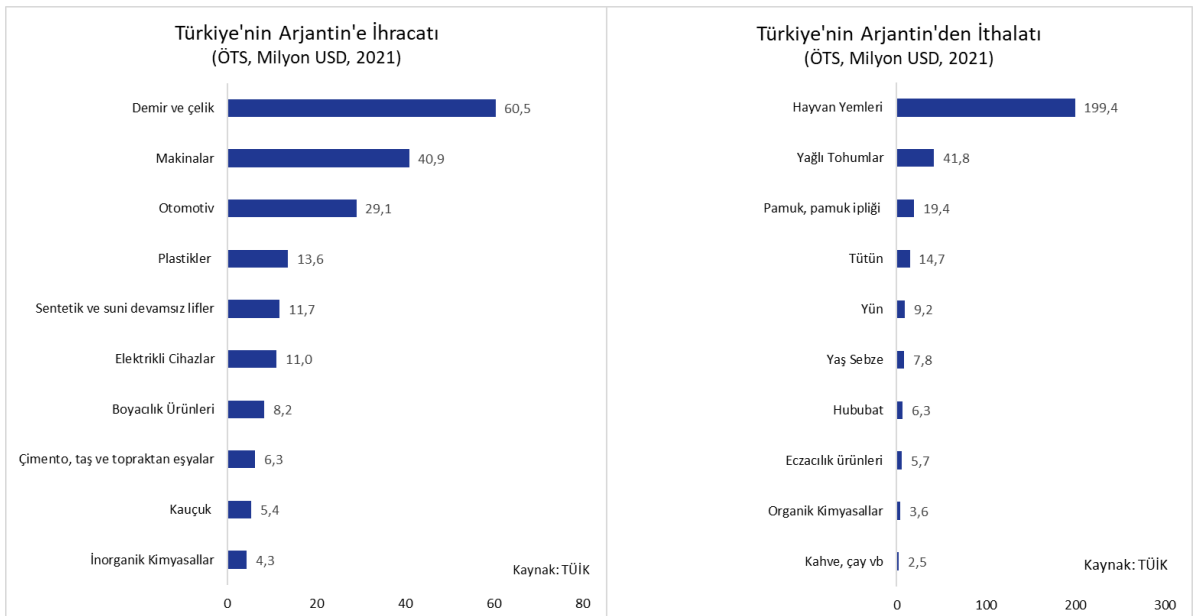
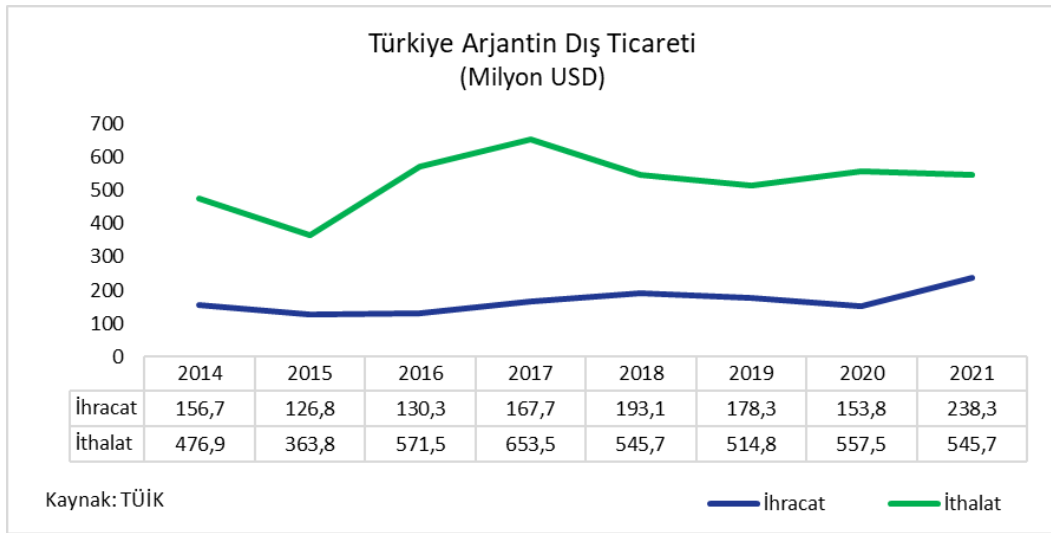
Ülkenin en önemli dış ticaret partnerleri Çin ve Brezilya'dır. 2021 yılında ihracatının %15'ini Brezilya'ya gerçekleştirirken ithalatının %21'ini Çin'den gerçekleştirmiştir. Ürün bazında ise, 2021 yılında hububat toplam ihracatın %16'sını, kişisel eşyalar %14'ünü ve hayvan yemleri %12'sini oluşturmuştur. İthalatta ise, makinalar, elektrikli cihazlar, otomotiv sektörleri öne çıkmakta olup toplam ithalatın %36'sını oluşturmuştur.

6. ARJANTİN TÜRKİYE DIŞ TİCARETİ

Türkiye Arjantin ile dış ticaretinde net ithalatçıdır. İki ülke arasında dış ticaret hacmi 2017 yılında 820 milyon USD seviyesindeyken 2019 yılında bu rakam 693 milyon USD seviyesine kadar gerilemiştir. Salgın başlangıcında 2020 yılında Türkiye'nin Arjantin'e ihracatı %14 azalarak 154 milyon USD olurken Türkiye'nin Arjantin'den ithalatı aynı dönemde 558 milyon USD olmuştur.

2021 yılında ise Türkiye'nin Arjantin'e ihracatı bir önceki yıla göre %55 artarak 240 milyon USD seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde, ithalat ise %2 azalarak 546 milyon USD olmuştur. 2021 yılında Türkiye'nin ihracatının artmasında demir çelik ihracatının 23 milyon USD seviyesinden 60 milyon USD seviyesine yükselmesi etkili olmuştur. Türkiye'nin ihracatında demir çelik dışında makinalar ve otomotiv sektörleri öne çıkarken Arjantin'den ithalatta hayvan yemleri sektörü tüm ithalatın %60'ını oluşturmuştur.

7. SEKTÖRLER

BİYOTEKNOLOJİ:

Arjantin’de genetik mühendisliği 1980’lere kadar dayanmaktadır. Birçok irili ufaklı firmanın genetik mühendisliği ile ekin üretimi yapması, 1991 yılında genetiği değiştirilmiş organizmalara yönelik düzenlemelere neden olmuş, 1996 yılında GDO’lu ürünlerin ticaretine onay çıkmıştır. ABD ve Brezilya’dan sonra dünyanın en büyük üçüncü GDO üreticisi konumunda olan Arjantin’de 200’den fazla irili ufaklı biyoteknoloji firması bulunmaktadır. Genetiği değiştirilmiş soya fasulyesi, mısır ve pamuğun yoğun olarak ekildiği ülkede her yıl 20 milyon hektardan fazla arazi, GDO’lu ürünler için ekildiği tahmin edilmektedir.

2020 yılında kuraklığa karşı dayanıklı olarak tasarlanan HB4 Eco buğday unu Arjantin hükümeti tarafından onaylanmış, ilk kez genetiği değiştirilmiş buğdaya onay veren ilk ülke Arjantin olmuştur. Arjantin menşeli Bioceres Crop Solutions ile Fransız Florimond Deprez firmalarının ortaklığıyla geliştirilen HB4 buğdayın doğal buğdaya göre %40 daha iyi verim verdiği iddia belirtilmektedir.

Öte yandan, Arjantin’de üretilen GDO’lu ürünlerin ülkenin bu sektörde ana ticari partneri Çin tarafından onaylanması gerekmektedir. 2019 yılında Arjantin’in Çin’e soya fasulyesi başta olmak üzere ihracatı 3 milyar USD’nin üzerinde seyrederken salgınla birlikte 2 milyar USD’nin altına gerilemiştir.

Ülkede biyoteknoloji sektöründe özel sektör öne çıkarken Asociación Argentina de Grupos CREA (AACREA) ve d Asociación Argentina de Productores de Siembra Directa (AAPRESID) özel sektöre yönelik çiftçiler birlikleri olarak faaliyet göstermektedir. AACREA daha çok teknoloji transferi ve tecrübe aktarımı gibi konularda üyelerine destek verirken AAPRESID ise sürdürülebilir tarımsal uygulamalar ve teknolojiler konusunda çiftçileri bilgilendirmektedir.

ECZACILIK:

Arjantin’de eczacılık sektörünün yarısına yakını Buenos Aires metropol alanında bulunmaktadır. Roemers, Elea Phoenix, Gador, Casasco, Montpellier, Bago, Baliarda ve Raffo ülkede öne çıkan yerli eczacılık laboratuvarlarındadır. Bahsi geçen sekiz firma 2020 yılında 2,4 milyar USD ile toptan satışların %45’ini gerçekleştirirken yabancı menşeli Sanofi Aventis ve Bayer aynı dönemde 360 milyon USD civarında satış yapmıştır.

Arjantin eczacılık sektöründe yerli imalat sanayisi uluslararası şirketlerden daha yüksek paya sahip birkaç ülkeden bir tanesidir. Ekonomide petrol rafinerisi ve demir-çelik sektöründen sonra en yüksek katma değer payı veren sektörü eczacılıktır. Ekonomide 230’a yakın ilaç imalatçısı bulunurken bunların eczacılık sektöründe 40 bine yakın kişi çalışmaktadır.

2021 yılı verilerine göre, 870 milyon USD civarında eczacılık ihracatı yapılırken Uruguay başı çekmektedir. İthalat tarafında ise 3,3 milyar USD’lik ithalatın yarısına yakını ABD, Çin, Almanya ve İsviçre’den gerçekleştirilmektedir.

2019 yılı verilerine göre, Arjantin’de yapılan araştırma-geliştirme harcamalarının üçte birine yakını eczacılık sektörüne gerçekleştirilmektedir. Korona salgını sürecinde yerel şirketler ile Astra Zeneca şirketi Buenos Aires’e yakın Garin’de Kovid-19 aşısının etken maddelerinden birini üretmeye başlamış, Meksika gibi çevre ülkelere ihraç etmiştir. Benzer anlaşma Rusya Gamelaya Ulusal Epidemik ve Mikrobiyoloji Araştırma Merkezi ile yapılmış, Sputnik V aşısının Arjantin’de yapılması için gerekli teknoloji transferi çalışmalarına başlanılmıştır.

Öte yandan, eczacılık sektörünün en önemli eksikliklerinden biri ilaç imalatı için kullanılan maddelerin büyük kısmının ithal edilmesidir.

PETROKİMYA:

2020 yılında petrol fiyatlarının dip gördüğü dönemde günlük 480 bin varil ham petrol üreten ve bunun 134 bin varilini ihraç eden Arjantin, dünyanın en büyük dördüncü kaya yağı ve ikinci kaya gazı rezervlerine sahiptir. Chevron, ConocoPhillips, ExxonMobil, Petronas, Shell ve Total dahil birçok petrol arama şirketinin faaliyet gösterdiği ülkede kamu iktisadi teşebbüsü Yacimientos Petrolíferos Fiscales (YPF) yukarı akış (upstream) sektöründe büyük paya sahiptir. Bu durum, kaya gazı ve yağı çıkarımında ihtiyaç olan rekabetçiliği kısıtlarken kaya gazı alanında uzman küçük ve orta çaplı işletmelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Elinde önemli gaz kaynakları olmasına karşın iç talebi karşılamak için Arjantin LNG'ye bağımlıdır. Arjantin hükümeti 'Plan GasAr' planıyla yerel üretimi artırıp ithalatı azaltmayı hedeflemektedir.

2013 yılında Vaca Muerta'da yapılan keşifler Arjantin petrokimya sektörünün görünümünü olumlu etkilerken hükümet yatırım harcamalarını artırmak ve yabancı yatırım çekmeyi hedefleyen sanayi reformları yapacağı ilan etmiştir.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr